

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. IV. Vtrum Sacramentum sit semper aliqua res sensibilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

sacrae ceremonie relictae ceteri fidelium, quæ proinde in eo ceteri debent perseverare.

D V B I V M V.

Utrum ratio Sacramenti in genere conveniat uniuocè antiquis Sacramentis & nouis?

RATIO dubitandi est, quod siue spectetur ratio signi, siue ratio causæ quæ ad Sacramentum constituendum pertinet; vetera Sacramenta non videantur posse uniuocè cum nostris convenire; cum illa gratiam habituales significarent solum mediis nostris Sacramentis, quorum erant umbra & figura; igitur ratio signi non potest illis & nostris uniuocè convenire. Consequenter probatur, quia ratio quæ uni inferiori mediante alio competit, non potest utrisque uniuocè convenire. Similiter ratio causæ non potest uniuocè convenire, cum sanctitas quam causabant antiqua Sacramenta, solum analogicè esset sanctitas comparatione illius quæ per nostra Sacramenta confertur: nam sanctitas quam adfert gratia habitualis est vera sanctitas animæ, illa verò legalis animam interioris nec renouabat, nec apud Deum sanctam reddebat, sed solum removebat quasdam legis irregularitates, vel munditiam corporis adferebat.

In hac questione duplex est sententia. Prior censet rationem Sacramenti in genere solum analogicè competere nostris & antiquis. Posterior censet convenire uniuocè ita plures recentiores.

Quæ sententia videtur probabilior; quia neutra ratio initio dubij posita obstat. non prior, quia Sacramentum in genere solum dicit rationem signi in confuso, non verò determinatè quod sit signum gratiæ præsentis vel futuræ: hanc autem rationem non minus participant vetera Sacramenta quam noua, & proinde participant rationem nomini Sacramenti respondentem, atque adeo in ratione Sacramenti uniuocè cum nostris conveniunt.

Ex quo patet responsio ad priorem rationem dubitandi. Dicimus enim quod ad rationem Sacramenti in genere non pertineat quod immediate gratiam significet, sed ab eo abstrahat: unde licet Sacramenta vetera gratiam sanctificantem mediis nostris significant, non obstat uniuocationi, cum id ex ratione specificæ antiquorum Sacramentorum oriatur.

Non obstat similiter ratio causæ, quam ad rationem Sacramenti censemus etiam esse necessariam: quamvis enim terminus seu effectus per vetera Sacramenta collatus sit analogus respectu gratiæ habitualis, non propterea ipsa causæ rationem causæ analogicè participant, cum una æquè propriè & verè suum effectum producat atque altera: nam vetera Sacramenta non minus verè & propriè erant causa sanctitatis legalis, quam nostra sunt causa gratiæ habitualis.

Conf. 1. multorum sententia ens est analogum respectu substantiæ & accidentis, & proinde substantiæ & accidentis sunt termini analogicè inter se convenientes; & tamen causa productiva accidentis (quæ communis est aliquod accidens) non participat analogicè rationem causæ, cum causa productiva substantiæ; etiam iuxta quorundam probabilè sententiam existimantium causam productivam substantiæ esse substantiam; igitur analogia terminorū & effectuum inter se non obstat uniuocationi causarum in ratione causæ, & proin-

de Sacramenta legis veteris nō sunt idcirco neganda convenire cum nostris uniuocè in ratione Sacramenti, quod termini inter se non sint uniuoci.

Conf. 2. actus quo substantia intelligitur, uniuocè participat rationem actus intelligendi cum eo quo intelligitur accidens; quamvis fortè obiecta & termini intellectionis sint analogi.

Ex his sequitur videri minus solidè ratiocinari Vasquez, qui como 2. in 3. partem disp. 128. cap. 5. docet: si ratio Sacramenti in eo sita esset quod Sacramentum esset causa alicuius sanctitatis, illud in genere tantum analogicè competiturum Sacramentis nouis & antiquis, videri inquam minus solidè ratiocinari, cum uniuocatio aliquorum in ratione communi causæ optimè possit consistere cum analogia effectuum inter se.

Ex his patet responsio ad posteriorem rationem dubitandi.

ARTICVLVS IV.

Utrum Sacramentum sit semper aliqua res sensibilis?

AFFIRMAT: quia Sacramentum est signum, de cuius ratione est quod deducat in alterius notitiam; spiritualia autem non possunt hominem in alterius notitiam deducere, cum secundum naturalem modum cognoscendi nequeat res spirituales clarè cognoscere. hinc, ut optimè D. Thom. convenienter naturæ & conditioni hominis Sacramenta in quibusdam rebus sensibilibus sunt instituta, ut per sensibilia perduceretur ad intelligibilia. Quod confirmari potest ex Chrysost. hom. 83. in Matth. si in corporeus esset, nulla ipsa dona traderet tibi; quoniam verò corpori coniuncta est anima tua, in sensibilibus intelligenda tibi traduntur. Sunt & alia huius rei congruentia. 1. quod faciat ad hominis humiliationem indigere rebus sensibilibus & infimis ad peccatorum remissionem, gratiam, & salutem consequendam. 2. quod homo qui à Deo recedit per corpus peccando, per res sensibiles ad eum reducat. 3. quod Sacramenta sint quedam sacrae ceremonie datæ ceteri sensibili, sc. Ecclesiæ congregatæ ex hominibus; quibus ceremoniis hic ceteri in unam religionem coadunantur; hæc autem signa debeant esse sensibilia. Videri potest D. Th. quæst. 61. art. 1. Alanus lib. de Sacramentis in genere cap. 24. qui plures congruentias congerit.

Aduerte D. Thom. per res sensibiles non solum intelligere res permanentes, sed etiam externam & sensibilem actionem.

Quæri verò hic potest, num Sacramenta ita debuerint in rebus sensibilibus institui, ut ne de potentia quidem Dei absoluta in spiritualibus institui potuerint? Varij censent non potuisse in re spirituali institui.

Quorum sententia videtur vera, si loquamur de Sacramentis institutis pro hominum congregatione, propter tertiam congruentiam supra allatam: ceterum non videtur illo modo repugnare quod minus respectu Angelorum potuerint Sacramenta institui in quibusdam rebus spiritualibus, v. g. in aliquo actu voluntatis Angeli &c. quæ res potuerint institui tanquam signa gratiæ, quam ex opere operato contulissent.

Nec obstat Aug. qui lib. 2. de doctrina Christiana cap. 1. dicit signum esse rem, quæ præter speciem quam ingerit sensibus, aliud ex se facit in cogitationem veniens; quia describit signum respectu hominum, qui secundum naturalem modum operandi ex sensibilibus deducuntur ad intelligibilia.

R

ART.

35.

Resp. affir.

Chrysost. Cur Sacramenta in rebus sensibilibus instituta.

Quæst.

36.

Potuerunt Angelorū institui Sacramenta in rebus spiritualibus.

Augst.

Quid sit signum.